

VERZENDLUST INTSUM'S MIDDEN-OOSTEN 1979

II-5001 B, 5e druk

STAF NR	TELEGRAMFORMULIER	VBDNR
---------	-------------------	-------

NRS 1 6/m 74 (5 ONTAREEKT)
190179 - 22 1179

SPOED

GEHEIM

VOORRANG ACTIE	VOORRANG INFO	DATUMTIJDGROEP	BERICHTENINSTRUCTIES
SPOED	SPOED		

FM CLAS	CLASSIFICATIE
TO SG	
ACTIE	GEHEIM
CDS	OPSTELLERSLETTERS EN VOLGNR
1 Lk	
1 DIV	SIC UAG
4 DIV	
42 PAINFBRIG	
43 PAINFBAT	

- 43 PABRIG
- KMAR
- info DMKL
- DVKL
- VOORZ CVIN
- CMS
- CLS
- VLB SSB
- RAD
- BVD
- MINBUZA
- LAMAT DAMASCUS
- NMR(NL) SHAPE

INT/

CDS tav SIDS (1x) en kol Herweyer (2x), KMar tav Hfd S 2/3, DMKL tav LOG, MinBuZa tav DAV, VLB SSB tav HBIV, 43 PABRIG tav Hfd S 2

SPEC AANW Intern: CLAS, SC(0), POPN, OPNA2, LOG, PERS, IFLA (6x)

BOEKBERICHT	NAAM OPSTELLER	TJD	PER	PAR	NACONTR
BLZ 1 VAN 5 BLZN	Th. Woltjer				
	RANG smi TFNNR 227	TVA 09.02			
	HANDTEKENING VERZENDGEMACHTIGDE	TVZ			
	RANG NAAM TFNNR	TVO			
	1k01 C. Kloos 224				
	GEHEIM				

2061/3 ~~GEHEIM~~
~~GEHEIM~~

VOLGBLADZIJDE

215 0020

INTSUM MIDDEN-OOSTEN

ALLEEN VOOR NATIONAAL GEBRUIK

nr. 058 afgesloten per 021400b aug'79

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELEINDEN

Confidentieel

1. Samenvatting en conclusie

- a. De Verenigde Staten zijn bereid Jordanië 300 tanks type M-60 en zes straaljagers F-15 te leveren. Deze bekendmaking volgt kort op het bezoek van een Jordaanse militaire delegatie aan de Sovjet-Unie.
- b. Frankrijk voert onderhandelingen met Saoedi-Arabië en Irak over de leverantie van marine-materieel. Beide Arabische staten waren hiervoor tot nu toe grotendeels op één leverancier georiënteerd.
- c. Egypte wordt niet uitgestoten uit de Economisch V.N.-Commissie voor West-Azië. De pogingen van het Arabische Afwijzingsfront om Egypte volledig te isoleren lijken steeds minder succesvol.
- d. De Iraakse regering o.l.v. de nieuwe president Saddam Hoessein zegt een samenzwering tegen haar regime ontkent te hebben. Wie de verliezende partij is, is vooralsnog onduidelijk.
- e. Een Koeweits meldt, dat Iran haar troepen in Oman handhaaft, en dat deze zullen samenwerken met het Omaanse leger. Dit bericht wordt niet erg betrouwbaar geacht.

2. Algemeen

Dienstgeheim

- a. De V.S. hebben zich bereid verklaard Jordanië 300 moderne tanks van het type M-60 te leveren ter vervanging van de verouderde M-48 tanks. Als het congres zich akkoord verklaart, kunnen de eerste tanks in 1984 aan Jordanië worden geleverd.

~~GEHEIM~~

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

215 | 0020

Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft bekendgemaakt dat het van plan is zes straaljagers van het type F-5 te verkopen aan Jordanië. De prijs is 32 miljoen dollar.

Elk toestel zal worden toegerust met een boordkanon van 20 mm, geleide projectielen en capaciteit voor 7.000 pond aan bommen.

Het ministerie zei dat de verkoop paste in het raam van de Amerikaanse buitenlandse politiek Jordanië bij te staan bij het voldoen aan zijn redelijke defensie-eisen.

Confidentieel

Commentaar: Deze Amerikaanse bekendmakingen volgen zeer kort op het bezoek (18 tot 25 juli j.l.) van een Jordaanse militaire delegatie, o.l.v. Opperbevelhebber der Strijdkrachten Ltgen Zaid ibn Shakir, aan Moskou. Naar aanleiding van dat bezoek werd dezerzijds verondersteld, dat het voor Jordanië mede ten doel zou kunnen hebben het verwerven van concessies van de V.S. bij wapenleveranties. De Amerikaanse regering blijkt nu in ieder geval bereid de Jordaanse strijdkrachten te versterken, ook al heeft Jordanië zich gekeerd tegen de onder Amerikaanse supervisie totstandgekomen vredesregeling voor het Midden-Oosten. Jordanië heeft de beschikking over 100 M-48 tanks; deze zullen nu dus vervangen worden door 300 M-60 tanks, waarvan zij er reeds 100 bezat. De geplande leverantie van zes straaljagers type F-5 brengt het Jordaanse totaal op 54 F-5's.

Dienstgeheim

b. Frankrijk is in onderhandeling met Saoedi-Arabië en Irak over de verkoop van oorlogsbodems, snelle raketboten en ander marine-materieel. Dit hebben funktionarissen in Parijs bekendgemaakt. In elk van de twee gevallen gaat het om transacties ter waarde van 2,4 miljard dollar. Volgens de Franse funktionarissen zijn de twee olierijke Arabische landen nu hun marines en kustverdediging aan het ontwikkelen, nadat eerst de luchtmacht en het leger waren opgebouwd. (Pers)

GEHEIM

Dienstgeheim

Commentaar: Deze onderhandelingen op het gebied van marine-materieel van Frankrijk met Saoedi-Arabië en Irak zijn een uitvloeisel van de bezoeken van minister van Defensie Y. Bourges aan Djeddah en Taif 15 tot 17 juli j.l. en van premier R. Barre aan Bagdad 9 en 10 juli j.l. Wat betreft hun marine waren beide staten tot nu toe grotendeels georiënteerd op één leverancier: Saoedi-Arabië bezat slechts Amerikaans/materieel en Irak voornamelijk Sovjet materieel. Voor beide staten geldt, dat deze onderhandelingen met Frankrijk de uitdrukking zijn van een politieke opstelling die meer onafhankelijk van de grootmachten is.

Dienstgeheim

C. Een commissie van de Economische en Sociale Raad van de V.N. heeft de aanbeveling gedaan Egypte als volledig lid van de Economische V.N.-Commissie voor West-Azië te handhaven. Hiermee is de poging van het Arabische Afwijzingsfront om Egypte uit te sluiten van dit V.N.-Orgaan mislukt. (Pers)

Geheim

Commentaar: Meer en meer wordt duidelijk, dat de Arabische staten van het Bagdad-front niet zo succesvol zijn met hun pogingen de internationale gemeenschap volledig achter hun boycot van Egypte te krijgen. Noch binnen de beweging der niet-gebonden landen, noch bij de laatste conferentie van de Organisatie van Afrikaanse eenheid is Egypte door de niet-Arabische staten ten achter gesteld wegens haar vredesverdrag met Israël. Over de daadwerkelijke effecten van haar isolatie in de Arabische wereld is nog moeilijk een oordeel te geven. In Egypte zelf schijnt men van meening te zijn, dat de Arabische reacties al over hun hoogtepunt heen zijn. Met name de afspraak tussen Egypte en Saoedi-Arabië om elkaar niet meer in het openbaar te attaqueren wordt in dit verband van belang geacht.

GEHEIM

Dienstgeheim

d. De Iraakse regering van president Saddam Hoessein is het proces begonnen tegen de regeringsfunctionarissen die er van worden beschuldigd te hebben samengezworen om het regime omver te werpen. Dit nieuws doet vermoeden, dat eerdere berichten over executies onjuist zijn. Tot de terechtgestelden zouden behoord hebben: vice-premier Adnan Hoessein, minister van onderwijs Mohammed Mahjoub, de vorige minister van industrie Mohammed Ayesh, de secretaris-generaal van de Revolutionaire Commandoraad (RU) Muhie Abdel Hoessein, en Baath-bestuurder Ghanem Abdoel Jalil. Verder zouden zijn gearresteerd 50 officieren, 70 leden van de Baath-partij en 22 vakbonds-functionarissen. (Pers).

GEHEIM

Geheim

Commentaar: Speculaties over de achtergronden van de vermeende beraming en onderdrukking van een staatsgreep zijn bijzonder moeilijk. Tot de beschuldigingen behoren personen, die net waren gestegen in de machtshierarchie (zoals Adnan Hoessein), en anderen die waren gedaald (zoals Mohammed Ayesh), verder behoren ertoe mensen uit de diverse machts-groeperingen, zoals leger, partij, vakbond en bureaucratie. Het officiële Iraakse persbureau INA meldde, dat er een "buitenlands element" bij betrokken was, met als doel Irak te laten aansluiten bij het Egyptisch-Israëliësch vredesstreven. Het Egyptische persbureau MENA daarentegen meldde aanvankelijk, dat Syrië en Iran, en later dat Syrië en Libië de hand hadden in de samenzwering. Ook door Irakezen, trouw aan Saddam Hoessein, is later op Syrische inmenging gezinspeeld. Zo'n Syrische politiek zou verklaard kunnen worden uit de wens de veronderstelde Iraakse subversie tegen het regime van Assad, dat de laatste maanden onder steeds grotere interne druk is komen te staan, uit te schakelen. Voor Irak ligt de aantrekkelijkheid van dergelijke beschuldigingen juist in het versterken van de Syrische problemen. De Syrische regering-scheen

GEHEIM

GEHEIM

het er tot dusver niet aan gelegen terug te keren tot een vijandige relatie met haar buurstaat. Vooral nog lijkt het erop, dat Saddam Hoessein zijn positie versterkt heeft. Wie de verliezers zijn blijkt wellicht nog.

Dienstgeheim e. Het Koeweitse blad al-Siassi meldt, dat Iraanse troepen in Oman gestationeerd zullen blijven om bij te dragen tot de verdediging van de ~~STRAAT~~ van Hormuz. De regering in Teheran zou hebben besloten een Iraanse aanwezigheid in Oman te handhaven om samen met het Omaanse leger de vrije doorvaart van tankers te garanderen (Pers).

heim Commentaar: Opvallend aan dit bericht is in de eerste plaats de vermelding van de presentie van Iraanse troepen in Oman: Op 21 febr. j.l. zou de Iraanse regering namelijk hebben besloten de daar gelegerde troepen terug te trekken. In het begin van de jaren zeventig had de Sjah zijn militaire assistentie aangeboden aan Sultan Qabus, om deze te beschermen tegen de guerrilla-activiteiten van het "Popular Front for the Liberation of Oman" (PELO). Toen in 1975 volgens officiële verklaringen de opstand was neergeslagen, begon de Sjah langzamerhand zijn in Oman gelegerde troepenmacht (2.000 man) te verbinderen. Eind 1978 zouden niet meer dan ongeveer 150 Iraniërs in Oman aanwezig zijn. Na de val van de Sjah in februari 1979 zou het nieuwe Khomeiny-regime ~~van~~ alle resterende troepen hebben teruggeroepen. In de tweede plaats is de vermelde samenwerking tussen Iran en Oman een opvallend gegeven. Juist Sultan Qabus zag in de verdreven Sjah Pahlevi zijn voornaamste bondgenoot. De recente ontwikkelingen in Iran waren dan ook reden voor ernstige bezorgdheid bij deze -wel eens als verlichte despoot"- gekarakteriseerde heerser. Daarbij is het Sultanaat nog slechts de enige staat in de Arabische wereld, die de vredes-

GEHEIM

6.12.7.25

GEHEIM

politiek van Egypte steunt. Al deze omstandigheden maken het bovenstaande persbericht vooralsnog onwaarschijnlijk.

3. Libanon

NTR

GEHEIM

GEHEIM

2061/3F

VOLGBLADZIJDE

222/0037

INTSUM MIDDEN-OOSTEN

ALLEEN VOOR NATIONAAL GEBRUIK

nr.059 afgesloten per 091400b aug '79

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELEINDEN

Geheim

1. Samenvatting en conclusie

- a. In de V.N. circuleert een Koewitse ontwerp-resolutie, waarin het Palestijnse recht op zelfbeschikking wordt bevestigd. De V.S. zullen naar alle waarschijnlijkheid tegenstemmen.
- b. In Irak zijn 22 hoge-regeringsfunctionarissen geexecuteerd. De achtergronden blijven onduidelijk.
- c. Egypte heeft in het kader van de autonomie-besprekingen een plan voor verkiezingen in de Gaza-strook en de Westelijke Jordaanoever op tafel gelegd. Israel heeft met verscheidene onderdelen ervan grote moeite.
- d. Recente Roemeens-Egyptische onderhandelingen hebben geleid tot een uitbreiding van de Roemeense militaire leveranties aan Egypte, o.m. van reserve-onderdelen voor MIG-21, T-54/55 en T-34 tanks.
- e. In de Syrische havenstad Latakia zijn een vijftigtal tanks T-72 waargenomen; deze melding wordt waarschijnlijk geacht.
- f. De minister zonder portefeuille in het pas aangetreden Libanese kabinet van el-Hoss, Helou, heeft "wegens gezondheidsredenen" ontslag genomen. Het resultaat zal waarschijnlijk zijn een versterking van de pro-Syrische ^{krachten} ~~krachten~~ in de regering.
- g. Israel heeft door de V.S. geleverd artillerie-geschut teruggetrokken uit Zuidelijk Libanon.
- h. Majoor Haddad schijnt gewikkeld in een machtsstrijd met een deel van zijn officieren. Ongeveer 400 van zijn militairen

GEHEIM

zouden tot het officiële Libanese leger willen toetreden. Dit zou een bijzonder ernstige verzwakking voor Haddad betekenen.

1. Haddad eist dezelfde "rechten" als de Palestijnen in het UNIFIL-gebied. Deze actie moet vooral gezien worden in het licht van de onlangs in een IDF-verklaring geformuleerde Israelische stellingname tegen UNIFIL.

2. Algemeen

Dienstgeheim

- a. In de V.N. circuleert een ontwerp-resolutie van Koeweit, waarin de strekking van Resolutie 242 van de Veiligheidsraad wordt veranderd. Het ontwerp zou deels zijn opgevoerd uit Resolutie 242, maar daarnaast het Palestijnse recht op zelfontwikkeling en een onafhankelijke staat bevestigen. De ontwerp-resolutie zal ter sprake komen tijdens de Veiligheidsraadszitting van 23 aug. a.s., nadat op 20 juli j.l. op verzoek van de V.S. het debat over de Palestijnse kwestie werd uitgesteld (Pers).

Dienstgeheim

Commentaar: Resolutie 242 is opgesteld na de Juni-oorlog van 1967, met het doel Israël te dwingen zich terug te trekken uit (de) bezette gebieden. Verschillen tussen de Franse en Engelse teksten van Resolutie 242 hebben geleid tot interpretatieverschillen t.o.v. al dan niet volledige terugtrekking. In ieder geval wordt in de Resolutie het bestaansrecht van Israël erkend, maar over de Palestijnen wordt slechts gesproken in termen van vluchtelingen. Elke verandering van de status van de Palestijnen wordt door Israël fel bestreden. De V.S. schijnen ook deze keer nog de Israëli's te ondersteunen, d.v.z. een "nieuwe" 242 in de Veiligheidsraad met een veto te willen treffen. Niettemin duiden de geruchten over een toenadering tussen de V.S. en de PLO erop, dat V.S. de Palestijnen inmiddels als meer dan vluchtelingen beschouwen. Dit houdt mogelijk verband met de lopende autonomie-besprekingen tussen Israël en Egypte in het kader van het

-onder Amerikaanse supervisie totstandge-
komen- vredesverdrag. Een erkenning van de
PEO zou de Palestijnen, die tot nu toe
mordicus tegen het vredesverdrag zijn, wel-
licht bij de autonomie-regeling kunnen be-
trekken. Immers, een volledig mislukken van
die besprekingen zal ook voor de Ameri-
kaanse diplomatie een zware slag zijn.

Dienstgeheim

b. Een speciale rechtbank in Irak heeft 22 hoge regerings-
functionarissen ter dood veroordeeld die ervan waren
beschuldigd een staatsgreep te hebben voorbereid tegen
president Saddam Hoessein. Dit heeft het officiële
Irakse persbureau INA bekendgemaakt. De veroordeelden
zijn inmiddels geexecuteerd.

Dienstgeheim

Commentaar: In het Intsum M-0 nr-058 is reeds ^{het} begin
van het proces vermeld. Tot de ter dood ver-
oordeelden behoren in ieder geval alle daar
in genoemde personen. Nieuw bekend ge-
worden namen zijn Khaled Abed Osman (minis-
ter voor de autonome streek Koerdistan),
Taher Mohammed Amin en Gen Valid Mahmoud
Sirt (commandant van een van de stadsgarni-
zoenen). Over de achtergronden valt nog
steeds niets met zekerheid te zeggen.
Verder is nu ook de samenstelling van de
speciale rechtbank bekend gemaakt: zij be-
staat uit zeven leden van de Revolutionaire
Commandoraad (RCC), waaronder twee plv.
premiers, nl. Naim Haddad en Saadoen
Ghaidane, de nieuwe minister van binnen-
landse zaken (en voormalig hoofd van de in-
lichtingendienst) Saadine Chaker Mahnoud,
en de minister van oliezaken Tayeh Abdel
Karim.

Dienstgeheim

c. Bij de Egyptisch-Israëliisch-Amerikaanse besprekingen
in Haifa over de autonomie voor de strook van Gaza en
de westelijke oever van de Jordaan heeft Egypte een plan
op tafel gelegd.

Het plan omvat de volgende punten: verkiezingen in de twee gebieden om een autonoom bestuur voor Palestijnen in te voeren, een definitie voor de betrokken gebieden oostelijk Jeruzalem inbegrepen, volledige politieke vrijheid voor de verkiezingen, toelating van politieke partijen voordat de verkiezingen worden gehouden, het recht voor buiten het gebied wonende Palestijnen en zij die na de oorlogen van 1948 en 1967 zijn vertrokken om aan de verkiezingen deel te nemen (Pers).

Dienstgeheim

Commentaar: Het plan geeft weliswaar nog geen enkele aanwijzing over de bevoegdheden, die een op deze wijze gekozen autonoom bestuur zou hebben, desondanks bevat het enige punten die voor Israël onaanvaardbaar kunnen zijn. In de eerste plaats vormt voor zowel Egypte als Israël de kwestie Jeruzalem een teer punt. Voor de Arabische wereld (ind. Egypte) geldt Jeruzalem als een van de heilige steden; op de conferentie te Foz (Marokko) in mei j.l. hebben de Islamitische staten een commissie ingesteld "voor de bevrijding van Jeruzalem". Daarvoor had Egypte al opgeroepen over Jeruzalem een topconferentie van Islamitische leiders te organiseren. Israël heeft bij monde van premier Begin kenbaar gemaakt, dat Jeruzalem altijd de hoofdstad van Israël zal blijven. Kortom, volledig onverenigbare standpunten. In de tweede plaats zal Israël waarschijnlijk het punt afwijzen betreffende het stemrecht aan Palestijnen buiten de bezette gebieden. Indien Israël hiermee zou instemmen, zou zij immers impliciet het bestaan van één Palestijns volk erkennen, met als logische consequentie uiteindelijk het recht van het Palestijnse volk op een eigen staat. In de derde plaats kan de volledige politieke vrijheid - gecombineerd met stemrecht voor al Palestijnen - een moeilijk punt worden. Hiermee zou namelijk de deur kunnen worden geopend voor

GEHEIM

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

222/0037

allerlei radicale stromingen ("terroristen") die voornamelijk buiten de bezette gebieden hun aanhang hebben.

Geheim

d. Recente Roemeens/Egyptische onderhandelingen hebben geleid tot een uitbreiding van de Roemeense militaire hulpverlening aan Egypte.

De Roemenen hebben zich akkoord verklaard met de verdere levering van reservedelen voor de MIG-21, T-54/55 en T-34 tanks.

Bovendien verkregen de Egyptenaren toestemming tot het in licentie vervaardigen van het Roemeense 130 mm kanon (C-3).

Geheim

Commentaar: Roemeense levering van MIG-21 reservedelen vindt plaats sedert maart 1979, die van de genoemde tanks sinds 1978 (op basis van een overeenkomst van 1977). Ook de Egyptische produktie van het 130 mm kanon had reeds een aanvang genomen vóór de recente besprekingen. Om welke aantallen reservedelen het gaat en hoe e.e.a. financieel is geregeld, is niet bekend.

Geheim

e. Op 27 en 28 juli j.l. werd, komend vanuit de richting van de Syrische havenstad Latakia, een vijftigtal tanks waargenomen op diepladers. Deze tanks werden voorlopig geïdentificeerd als T-72 tanks en waren waarschijnlijk afkomstig van het Russische vrachtschip "Akademik Tupolev", dat zich van 21-27 juli in de haven van Latakia bevond (U-3).

Geheim

Commentaar: Meldingen betreffende de aanwezigheid van T-72 tanks in Syrië worden met vrij grote regelmaat ontvangen. Levering van deze tank aan Syrië behoort zeker tot de mogelijkheden en bovenstaande melding, hoewel nog geen definitieve bevestiging inhoudende, wordt dezerzijds als een sterke aanwijzing beschouwd.

GEHEIM

3. Libanon

a. Algemeen

Dienstgeheim

De nieuwe regering van Libanon is nauwelijks drie weken oud of zij heeft al een ernstige verzwakking ondergaan.

De voormalige president Charles Helou treedt af als minister zonder portefeuille in het kabinet van "nationale verzoening" van premier Selim El Hoss.

Het nationale Libanese persbureau benadrukte dat Helou "uitsluitend en alleen om gezondheidsredenen vertrekt".

Over zijn eventuele opvolging is nog niets bekend. (Pers)

Geheim

Commentaar: Helou is van 1964 tot 1970 president geweest

van Libanon en geniet groot aanzien bij de Christenen. Juist zijn toetreden tot het nieuwe el-Hoss-kabinet werd als een stap(je) in de richting van nationale verzoening beschouwd. Helou was op grond van zijn politieke verleden de meest uitgesproken tegenhanger van de meer pro-Syrische kabinetsleden. Tot die meer pro-Syrische vleugel wordt ook geacht te behoren de (grieks-katholieke) minister van defensie Joseph Iskaff, wiens voorganger Victor Khoury weer zijn vroegere functie van legercommandant heeft opgenomen. De aanwezigheid van deze stroming in de nieuwe regering was voor de belangrijke Christelijke leiders - Gemayel van de Phalange-partij en Chamoun van de Nationale Liberale Partij (PNL) - de reden een gereserveerd standpunt in te nemen, en het kabinet voorlopig alleen te beoordelen op haar daden. Hoewel de politieke kleur van Helou's opvolger nog niet bekend is, valt te verwachten, dat met zijn ontslag deze Christelijke groeperingen een overzoenlijker houding zullen aannemen. Bovendien zal het wegvallen van Helou de balans waarschijnlijk ten gunste van de pro-Syrische factie veranderen. Dit kan in de eerste plaats betekenen, dat de nieuwe regering een hardere confrontatie-politiek tegenover de Christelijke militia's en de militia's van Naddad gaat voeren.

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

222/0037

Verder zullen de kansen voor een ontwikkeling naar een nationale verzoening in Libanon aanzienlijk kleiner worden.

b. Zuid-Libanon.

Dienstgeheim

(1) Israël heeft volgens Amerikaanse regeringskringen door de V.S. geleverde stukken geschut weggehaald uit Zuidelijk Libanon. Kort tevoren was bekend geworden dat de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, Cyrus Vance, het congres had laten weten dat Israël mogelijk een akkoord met de V.S. had geschonden door deze wapens in Libanon te gebruiken. (Pers)

Confidentieel

Commentaar: Door het terughalen van artillerie-geschut uit Zuidelijk Libanon lijkt Israël ondanks haar tegenargumentatie wel gevoelig voor Amerikaanse kritiek op het gebruik van door de V.S. geleverd materieel. In het verleden waren de Amerikaanse waarschuwingen voortgesproten uit het gebruiken van clusterbommen bij bombardementen op Zuid-Libanon, en onlangs nog uit het inzetten van o.m. F-15's bij het luchtgevecht met Syrische MIG-21's boven Libanon. De tegenargumentatie van de Israëli's is, dat dit materieel is aangewend voor defensieve doeleinden, en volgens het akkoord van wederzijdse militaire bijstand tussen de V.S. en Israël uit 1952 is een dergelijke aanwending toegestaan. Blijkbaar zijn er tussen beide partijen verschillen van mening over de definitie van defensieve doeleinden. Dat het conflict zich juist nu openbaart is mede het gevolg van de nieuwe strategie van Israël tegen "Fatah-land": tot voorkort voerde Israël militaire operaties uit als vergelding voor Palestijnse acties in Israël, sedert april heeft de Israëlische regering besloten de Palestijnen aan te pakken "altijd en overal" wanneer en waar ze kan. Hierdoor is het defensieve karakter van de Israëlische acties niet meer zo evident aanwezig.

GEHEIM

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

222 | 0037

Dienstgeheim

(2) In Westelijke militaire kringen in Beiroet is verklaard, dat de bevelhebber van de door Israel gesteunde Christelijke militie in Zuid-Libanon, majoor Haddad, gewikkeld is in een machtsstrijd met jonge officieren.

Vele van een groep van naar schatting 400 militairen onder Haddads commando zouden uit de militie willen treden en zich willen aansluiten bij het officiële leger van de Libanese regering, aldus het blad An Nahar.

Het bald meldt voorts, dat Haddad vijf aanslagen op zijn leven door dissidente officieren heeft overleefd sinds hij in Zuid-Libanon de scepter zwaait. (Pers)

Confidentieel

Commentaar: Geen enkele andere bron heeft tot nu toe een

bevestiging of aanvulling op dit bericht gegeven.

In het rumoer van de Libanese burgeroorlog en de Israëliische invasie in Zuid-Libanon in maart

1978 besloot maj Haddad zijn eenheden te verheffen tot "Zuidlibanees leger". Destijds werd de

personele sterkte van dit leger geschat op ca. 600 man. Zij vormden de kern van een naar

schatting 2000 man sterke militia. Nu zouden + 400 militairen willen toetreden tot het officiële Libanese leger. In de eerste plaats rijst de vraag of dit zonder problemen mogelijk is.

Immers Haddad zelf is na het uitroepen van het "Vrije Libanon" (een staat die overigens niet eens in rudimentaire vorm bestaat, en door geen enkele andere staat officieel is erkend) door de Libanese regering van hogverraad beschuldigd.

Of deze aanklacht onverminderd van toepassing is op zijn manschappen is onduidelijk, maar feit is dat zij wel hebben gevochten tegen het officiële leger. Voorts rijst de vraag wat er van de positie van Haddad overblijft na een dergelijke

uitdunning van zijn "De Facto Forces". Onder die omstandigheden lijkt er voor Israel geen andere mogelijkheid dan een daadwerkelijke militaire bezetting van het Haddad-gebied, indien zij een bufferstrook tussen Libanon en Israel willen

handhaven. Als de redenen voor de vernieuwde problemen in het "Vrije Libanon" liggen in persoonlijke machtsverhoudingen is het waarschijn-

GEHEIM

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

222

0037

lijk, dat Israel Haddad zal laten vallen voor elke andere nieuwe leider die dezelfde functie voor Israel vervult.

Dienstgeheim

(3) De christelijke militie van majoor Haddad in het Zuidlibanese grensgebied eist dezelfde "rechten" in het gebied van de VN-vredesmacht UNIFIL als de Palestijnen daar zouden hebben. Volgens een woordvoerder van Haddad heeft deze vrije doortocht gevraagd voor zijn manschappen door UNIFIL-gebied. Ook eiste hij erkenning van 24 christelijke bases in het gebied. Volgens de woordvoerder had de PLO onlangs overeenkomstige rechten verkregen. (Pers)

Geheim

Commentaar: Met deze eisen speelt Haddad duidelijk in op de politiek van Israel tegenover UNIFIL, zoals deze recentelijk is neergelegd in de IDF (Israeli Defence Forces)-verklaring van 19 juli. Hierin beklagt de Israelische legerleiding zich over de "special relations" die volgens haar bestaat tussen de PLO en UNIFIL. Daarbij wordt o.a. gewezen op een overeenkomst tussen de V.N. en de PLO, die eind mei 1978 zou zijn gesloten, en waarin de aanwezigheid van groepen "terroristen" in UNIFIL-gebied wordt geïnstitutionaliseerd.

Tevens zou de PLO het recht gekregen hebben om niet-militaire goederen aan deze groeperingen te leveren. De conclusie van de IDF over de relatie UNIFIL-PLO is dat UNIFIL passieve en actieve steun verleent aan de "terroristen" en daarbij hun operaties tegen Israel vergemakkelijkt.

Haddad, nu, gebruikt deze IDF-argumenten om zijn eigen positie te versterken. Om deze argumenten verdere kracht bij te zetten voeren de "De Facto Forces (DFP) akties die tevens bedoeld zijn om hun militaire macht te demonstreren. De DFP volgen de taktiek om met kleine eenheden het UNIFIL-gebied binnen te dringen, en daar een aantal posities te bezetten. Naar eigen zeggen is hun doel UNIFIL

GEHEIM

GEHEIM

VOLGBLADZIJD

222 / 0037

te helpen de infiltraties te stoppen. Enerzijds
trachten de DFF hiermee de onmacht van UNIFIL aan te
tonen; anderszijds kan deze tactiek ook worden opge-
vat als een poging hun gebied uit te breiden.

GEHEIM

INTSUM MIDDEN-OOSTEN**GEHEIM**ALLEEN VOOR NATIONAAL GEBRUIK

nr. 060 afgesloten per 1514006 aug '79

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELEINDEN

1. Samenvatting en conclusie

Geheim

- a. In Syrië werd onlangs opnieuw een aantal T-72 tanks waargenomen. De aanwezigheid bij de Syrische strijdkrachten wordt hiermede bevestigd.
- b. Hongarije zou een verzoek van PFLP-leider George Habbash betreffende de levering van wapens en medicamenten hebben ingewilligd.
- c. Libië zou Mig-23's "Flogger" aan Syrië leveren, ter vervanging van de op 27 juni neergeschoten Mig-21 "Fishbed" toestellen.
- d. De Sovjet-Unie zou, medio juli, de leverantie van Mig-25 "Foxbat" vliegtuigen aan Algerije hebben hervat. De leverantie kan dezerzijds niet worden bevestigd, doch wordt niet uitgesloten geacht.
- e. Bij een verslechtering van de Syrisch-Iraakse betrekkingen, als gevolg van het complot tegen de nieuwe Iraakse president Saddam Hoessein, wordt rekening gehouden met de mogelijkheid dat pro-Syrische en pro-Iraakse PLO-groeperingen in Libanon elkaar zullen gaan bestrijden. Voorlopig zijn daartoe echter nog geen aanwijzingen.

2. Algemeen

Geheim

- a. Onlangs werd in de omgeving van Damascus een militair transport met 16 tanks waargenomen. I.v.m. het ontbreken van een afdekking kon een der tanks herkend worden als zijnde van het type T-72. (B-2)
Commentaar: Deze tanks maken mogelijk deel uit van een vijftigtal, dat op 27 en 28 juli j.l. werd waargenomen, komend vanuit Latakia. (Zie Intsum nr. 059).
Hiermede wordt de aanwezigheid van de T-72 tank bij de Syrische strijdkrachten bevestigd.

Geheim

- b. De leider van de tot de PLO behorende Palestijnse groepering PFLP, George Habash zou in juni j.l. een onderhoud hebben gehad met de Hongaarse ambassadeur in Libanon. Habash verzocht daarbij aan Hongarije om de levering van lichte artillerie, munitie, rubberboten en medische apparatuur. Dit verzoek zou inmiddels door de Hongaarse autoriteiten zijn ingewilligd. (F-3)
Commentaar: Het is niet bekend om welke soort lichte artillerie het gaat, mogelijk betreft het lichte luchtdoelartillerie. De rubberboten zijn waarschijnlijk bestemd voor het uitvoeren van acties tegen Israël, waarbij is te enemende mate de Middellandse Zee als naderingsroute

GEHEIM

GEHEIM

wordt gebruikt.

Geheim

- c. Libië zou recentelijk een aanvang hebben gemaakt met de levering van Mig-23 "Flogger" vliegtuigen aan Syrië. Dit ter vervanging van de op 27 juni, boven Libanon, door Israelische vliegers neergeschoten Mig-21 "Fishbed" vliegtuigen. (F-3)

Commentaar: Hoewel het bericht bevestiging behoeft, wordt de mogelijkheid ervan zeker niet uitgesloten geacht. Zoals bekend beschikt Libië over meer gevechtsvliegtuigen, dan het voor eigen gebruik nodig heeft. Verder zijn er voor kol Khadafi redenen genoeg om Syrië zijn dankbaarheid te tonen voor de interventie ten gunste van de Palestijnen. Of, en in hoeverre contractbreuk met de Sovjet-Unie wordt gepleegd, met betrekking tot het doorleveren van militair materieel aan derden is niet bekend. Het is evenmin bekend om hoeveel toestellen het gaat. Volgens persmeldingen werden bij het luchtgevecht boven Libanon zes Syrische toestellen neergeschoten en vermoedelijk enkele beschadigd. De Syrische luchtmacht beschikt reeds over de Mig-23 en volgens eerdere meldingen zouden er zelfs Syrische vliegers in Libië zijn gestationeerd.

Geheim

- d. De Sovjet-Unie zou, medio juli, de leverantie van Mig-25 "Foxbat" vliegtuigen aan Algerije hebben hervat. Er zouden tot nu toe ongeveer negen toestellen zijn afgeleverd. (F-6)

Commentaar: De aanwezigheid van Mig-25 gevechtsvliegtuigen in Algerije kan dezerzijds op geen enkele wijze worden bevestigd. Het enige land, in het Midden-Oosten, dat voorzover bekend over de Mig-25 beschikt is Libië. De mogelijkheid dat Algerije de Mig-25 ontvangt is echter zeer wel mogelijk, mede gezien de waarde die de Sovjet-Unie hecht aan het onderhouden van goede relaties met Algerije. Zo ontving Algerije als een der eersten in het Midden-Oosten de "HIND" gevechtshelicopter

3. Libanon

a. Algemeen

gehouden

Confidentieel

- (1) In Palestijnse kringen wordt rekening met de mogelijkheid van een herleving van de terreuroorlog tussen pro-Syrische en pro-Iraakse Palestijnse groeperingen in Libanon. Dit, indien zou blijken dat Syrië betrokken is geweest bij het complot tegen de nieuwe Iraakse president Saddam Hoessein, dat kort geleden werd opgevoerd en als gevolg waarvan 22 regeringsfunctionarissen werden geëxecuteerd. Het opnieuw opleven van de terreuroorlog onder genoemde groeperingen zou echter geen werkelijke bedreiging vormen voor de PLO, gezien de dominerende positie van El Fatah.

GEHEIM

GEHEIM

Commentaar: De kans op het spoedig uitbreken van een terreuroorlog tussen pro-Syrische en pro-Iraakse PLO groeperingen wordt dezerzijds vooralsnog niet zo groot gaacht. De Iraakse president Saddam Hoessein heeft tot nu toe in zijn reacties op het gebeurde zorgvuldig vermeden Syrië te beschuldigen van betrokkenheid bij de samenzwering.

b. Zuid-Libanon

NTR

c. Nederlandse Sector

NTR

GEHEIM

2061/3H

VOLGELADZIJDE

236/1002g

GEHEIM

INZUM BELDEN-COSEN

ALLEEN VOOR NATIONAAL GEBRUIK

nr. 061 afgesloten per 231/00b aug 79

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/HUIDER MAG DIT INZUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELINDEN

GEHEIM 1. Samenvatting en conclusie

a. De mogelijkheid wordt niet uitgesloten geacht dat ook de PLO opnieuw het middel van internationaal terrorisme zal gaan hanteren.

b. Hoewel door de Syrische pers over het algemeen doodgezwoegen, zijn er meerdere aanwijzingen dat de onrust in Syrië toeneemt. De slachtoffers van aanslagen zijn doorgaans Alawieten, en hoewel de Moslem Broederschap als de grote schuldige wordt aangemerkt, wordt dezerzijds aangenomen dat ook andere groeperingen hierbij betrokken zijn.

c. Volgens een onbevestigd bericht zou een Iraakse militaire delegatie onlangs een bezoek aan Jordanië hebben gebracht.

d. In Syrië zou een nieuwe rakettenheid zijn geformeerd. De eenheid zou zijn voorzien van FROG-7 grond-grond raketten.

2. Algemeen

GEHEIM

a. Als reactie op het Egyptisch/Israëlische vredesakkoord en het mogelijke uitblijven van een vervangende VN-resolutie voor resolutie 242 wordt de mogelijkheid niet uitgesloten dat de PLO opnieuw het wapen van internationaal terrorisme zal gaan hanteren. Er zijn reeds enige aanwijzingen dat PLO-leider Arafat geen weerstand meer kan en/of wil bieden aan de druk van radicale groeperingen binnen de PLO. Vooral het Egyptisch/Israëlische vredesakkoord zou desastreus zijn geweest voor de PLO-aspiraties en zij zullen vermoedelijk met alle middelen trachten te voorkomen dat de overige Arabische landen zich bij Egypte zullen aansluiten.

Sinds 1974 heeft de PLO zich niet meer bediend van het wapen van internationaal terrorisme, wel inziend dat dit een nega-

GEHEIM

~~Geheim~~

236/1002g

lieve uitwerking zou kunnen hebben. Splintergroeperingen, die zich wel bleven bedienen van internationaal terrorisme werden doorgaans veroordeeld door de PLO, die zich openlijk van de acties distancieerde.

Wel voerde de PLO in toenemende mate en met wisselend succes terroristenacties uit in Israël en in door Israël bezette gebieden, hetgeen door haar als legitiem wordt beschouwd.

CONFIDENTIEEL b. Uit meerdere meldingen is komen vast te staan dat de onrust in Syrië nog steeds toeneemt en wordt gekenmerkt door moord- en bomaanslagen. Slachtoffers v/d aanslagen zijn in de meeste gevallen Syriërs van Alawitische afkomst, die niet bij voortduring beschermd worden of zichzelf van bodyguards hebben voorzien. Onder hen bevinden zich zowel burgers als militairen. De aanslagen worden steeds professioneler voorbereid en uitgevoerd.

Door de Syrische pers worden de incidenten doorgaans doodgezwegen, tenzij de omvang te groot is, zoals het Aleppo-incident van juni j.l. waarbij ongeveer vijftig Alawiet-cadetten werden vermoord. Door de regering Assad wordt de Moslem Broederschap verantwoordelijk gesteld voor de aanslagen, doch dit wordt vrij algemeen betwijfeld. Hoewel de Broederschap ongetwijfeld een aandeel zal hebben in de aanslagen zijn er ook andere groeperingen die hiervoor in aanmerking komen. Hiertoe behoren o.m. radicale elementen uit de Sunni-gemeenschap, welke een meerderheid vormt onder de Syrische bevolking en verder een splintergroepering van de Moslem Broederschap, die zich de "Youth of Mohamed" noemt.

President Assad zou, onder druk van de snel verslechterende situatie, hebben besloten om meer Sunni's toe te laten op belangrijke posten binnen de regering en de strijdkrachten. Zo zou een nieuw benoemde commandant van de luchtdoelrakettenheden een Sunni zijn.

Of Assad inderdaad in staat zal blijken te zijn de gebeurtenissen in zijn voordeel te doen wijzigen staat echter te bezien. De jongste ontwikkelingen in Irak zullen waarschijnlijk niet in zijn voordeel werken. Volledigheidshalve kan nog worden opgemerkt dat de Sunni-gemeenschap minder fel gekant zou zijn tegen de "Camp David-akkoorden" dan de Alawitische.

Geheim

236/10073

GEHEIM

c. Een Iraakse militaire delegatie zou op 18 augustus in Jordanië zijn gearriveerd. (U-3)

GEHEIM

Commentaar: Hoevel het bericht bevestiging behoeft, zijn er vage aanwijzingen betreffende toenemende militaire contacten tussen beide landen. Zo zou Irak nog om-
langs een aantal Centarion tanks aan Jordanië hebben geleverd.

GEHEIM

d. Volgens een nog onbevestigd bericht hebben de Syriërs recente-
lijk een nieuwe eenheid (brigade?) grond-grond raketten gefor-
meerd. De eenheid, welke de aanduiding nr. 156 heeft gekregen,
zou zijn voorzien van FROG-7 grond-grond raketten.

Tot nu toe beschikken de Syriërs over 660 raketten (brigade?)
de 155^e, waartoe zowel Frog-7 als SCUD-B raketten behoorden.

Het oprichten van een nieuwe eenheid zou erop kunnen wijzen dat
de Frog en de Scud-raketten elk in afzonderlijke eenheden worden
ondergebracht, hetgeen de inzet in oorlogstijd zal vereenvoudig-
en.

De vorming van een nieuwe eenheid was mogelijk dankzij de aan-
schaf van nieuw materieel. (U-3)

GEHEIM

Commentaar: Het is niet duidelijk of de vorming van een nieuwe
grond-grond raketten eenheid mogelijk is geworden als
gevolg van de levering van nieuwe raketten. Hier-
omtrent is dezerzijds niets bekend.

3. Libanon

a. Algeresen

NTR

b. Zuid-Libanon

NTR

GEHEIM

c. Nederlandse Sector

NTR

2061/3L.

VOLGBLADZIJDE

INZIEK MIDDEN-OOSTEN

GEHEIM

ALLEEN VOOR NATIONAAL GEBRUIK

nr. 062 afgesloten per 301400b ang 179

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MIRBDEE MAG DIT INZIEK NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELTERDEN

Geheim

1. Samenvatting en conclusie

- a. In de maanden juni en juli zouden 100 T-54/55 tanks, van Poolse makelij, aan Noord-Jemen zijn geleverd. Het is niet bekend door wie de tanks zijn geleverd en evenmin door wie ze zijn betaald.
- b. De Syrische marine heeft, begin augustus, onderzeebootbestrijdingsoefeningen gehouden waaraan eveneens werd deelgenomen door een Sovjet onderzeeboot.
- c. Bulgarije zou een verzoek van de FLO hebben ingewilligd voor het leveren van moderne wapens. Het is niet bekend om welk soort wapens het gaat.
- d. Volgens de Egyptische pers zal de VS voor 1,5 miljard dollar wapens aan Egypte leveren, v.o. gevechtsvliegtuigen, gepantserde personeelsvoertuigen, luchtdoelraketten, vaartuigen en andere militaire uitrusting.
- e. In het kader van de Turks-Libische samenwerking zal Turkije o.m. militaire stafkaarten voor Libië vervaardigen en 14 patrouilleboten leveren.

2. Algemeen

Geheim

- a. In de maanden juni en juli zouden aan Noord-Jemen 100 T-54/55 tanks van Poolse makelij zijn geleverd. Enkele van de tanks zouden reeds zijn waargenomen in de omgeving van de hoofdstad Sanaa. (B-2)

Commentaar: Het bericht vermeldt niet of de tanks ook door Polen zijn geleverd en evenmin door wie de leverantie is/wordt betaald.

Dezerzijds wordt de mogelijkheid niet uitgesloten geacht, dat de zending afkomstig zou kunnen zijn uit Egypte en dat Saoedi-Arabië de rekening betaalt. Er zijn aanwijzingen dat Egypte een deel van haar tankbestand van Sovjet/Poolse makelij wil afstoten i.v.m. problemen op het terrein van reservedelen en omdat ze niet meer voldoen aan de Egyptische eisen. Met het afstoten van de tanks zou Egypte over een wat langere periode de weg vrij kunnen maken voor tankleverantie door b.v. de V.S.

Geheim

- b. Op 9 augustus hebben eenheden van de Syrische marine, nabij Tartous, een onderzeebootbestrijdingsoefening gehouden, waaraan eveneens werd deelgenomen door een Sovjet onderzeeboot. (B-2)

Commentaar: Deelname door een Sovjet onderzeeboot wordt vermoedelijk verklaard door het feit dat de

GEHEIM

GEHEIM

Syrische marine zelf niet over onderzoek-
boten beschikt. De Israëlische marine
daarentegen heeft recentelijk het derde
en laatste exemplaar van een serie nieuwe
onderzoekboten in dienst gesteld.

- c. Tijdens een bezoek dat PLO-leider Arafat in juli j.l.
aan Bulgarije heeft gebracht, zou de Bulgaarse
president hebben toegestemd in de levering van moderne
wapens aan de PLO.

De wapens zouden in het bij zonder zijn bestemd voor
El Fatah. (M-3)

Commentaar: Het is niet bekend welk soort wapens door
Bulgarije aan de PLO zullen worden, o.g.
zijn geleverd.

In het Midden Oosten-Intima nr. 060 werd
reeds melding gemaakt dat Hongarije recent-
telijk zou hebben besloten om wapens te
leveren aan de PFLP van George Habash.

Dienstgeheim

- d. Een Amerikaanse delegatie o.l.v. plv-minister van
defensie, belast met internationale veiligheidszaken,
Ms Giffert, heeft onlangs een bezoek gebracht aan
Egypte met als doel de Egyptische behoefte aan militair
materieel te onderzoeken.

Volgens de Egyptische pers zal de VS militair materieel
leveren ter waarde van 1,5 miljard dollar. Tot de wa-
pens behoren o.m. 35 F-4 "Phantom" gevechtsvliegtuigen
800 gepantserde personeelsvoertuigen, HAWK-luchtdeel-
raketten, torpedoboten en overig materieel. (F-3)

Confidentieel

Commentaar: Het is niet bekend in hoeverre de Egyptische
militaire industrie bij de transactie be-
trokken wordt. Hierbij zou gedacht kunnen
worden aan b.v. de assemblage van de 800
gepantserde personeelsvoertuigen (vermoed-
delijk van het M-113 typ e). Het bericht
maakt evenmin melding van evt levering van
tanks, hoewel dit door sommige bronnen wel
wordt gesuggereerd. Mogelijk wordt dit
naar een later tijdstip verschoven i.v.m.
eventuele Israëlische reacties. Er zijn
aanwijzingen dat in eerste instantie een
deel van het Egyptische tankbestand met
Amerikaanse hulp zal worden gemoderniseerd.
Egyptische kringen hebben verder bekend-
gemaakt dat, als uitvloeiing van het
Egyptisch/Israëlische vredesakkoord, spoedig
een aanvang zal worden gemaakt met de ont-
binding van een deel van de strijdkrachten.
In hoeverre dit laatste al wordt gerealise-
seerd is niet bekend. Een mogelijke leve-
rantie van T-54/55 tanks door Egypte aan
Noord-Jemen zou een aanwijzing kunnen zijn.

Confidentieel

- e. In de tweede helft van juli j.l. heeft in Tripoli
(Libië) de Turkish-Libian Joint Economic Commission.
Tot de resultaten van de besprekingen behoort o.m. dat
Turkije voor Libië militaire stafkaarten zal gaan maken.
Er zou eveneens overeenstemming zijn bereikt
betreffende de levering door Turkije van 14 SAR-33

GEHEIM

patrouilleboten. Deze schepen zouden zonder bewapening worden geleverd. Als tegenprestatie zou Libië o.m. de olieleverantie aan Turkije vergroten en Turkse industriële projecten financieel steunen. (3-2)

GEHEM

Commentaar: De contacten tussen, het met Arabische, moslim Turkije en de Arabische wereld nemen toe en heeft on recentelijk, tot geleid dat Turkije, als eerste NAVO-land, toestemming heeft gegeven voor de vestiging van een PLO-kantoor in Ankara met een volledige diplomatische status. Mogelijk hoopt de Turkse premier Boevit hiermede PLO en Arabische steun te verkrijgen in het geschil met Griekenland over Cyprus.

D. Libanon

a. Algemeen
RTR

b. Zuid-Libanon
RTR

c. Nederlandse Sector
RTR

GEHEM